

46339

030020644

Službeni red

za paznike in delavce svinčenega, srebrnega in živosrebrnega rudnika „Knapovže“, rudarske združbe „Knapovže“ za pridobivanje svinčene, srebrne in živosrebrne rude v Medvodah pri Ljubljani.

Sprejem.

§ 1. Kdor hoče pri zgoraj imenovanem rudniku stopiti v delo, se mora zglasiti s pravilno izpolnjeno delavsko knjižico pri obratnem vodji rudnika, oziroma v slučajih § 4. pri rudniškem vodstvu. Prosilca, ki se ga more in hoče sprejeti v delo, se pošlje k zdravniku bratovske skladnice, da ga preišče. Ako ga ta spozna za rudarsko delo zmožnim in ga je obratni vodja, oziroma rudniško vodstvo sprejelo v delo, ga prijavi rudniško vodstvo pri županstvu, prevzame njegovo delavsko knjigo v shrambo in mu potrdi prejem taiste z delovnim listom. Obenem sprejme novosprejeti po en izvod tega službenega reda in izvlečka splošnega rudarskega policijskega reda ter štatuta bratovske skladnice.

§ 2. Z nastopom prvega šihta pripozna novosprejeti, da mu je vročeni službeni red znan in da je zanj v vseh delih pravno veljaven.

§ 3. Otroci, to so osebe, ki še niso izpolnile 14. leta, pri rudniku ne smejo biti zaposleni. Zakon z dne 26. decembra 1911., drž. zak. 237.

Mladostne delavce, to so osebe moškega spola med izpolnjenim 14. in 16. letom ter ženskega spola med dovršenim 14. in 18. letom, se sme zaposliti pri rudnikih (§ 131. sploš. rud. zak.) le s takim delom, ki je njihovim močem primerno ter ni v kvar njih telesnemu razvoju.

Mladostnih delavcev se ne sme uporabljati pri ročnih motovilih ali pri dviganju vode, pri zaviranju, vožnjah s samokolnicami po progah v klanec, za premikanje huntov po železniških tirih, ki vodijo navkreber ali navzdol, in huntov, ki imajo znatnejšo težo ali ki so težje naloženi, dalje na delavnih točkah v jami, katerih

475/22.

toplota presega 28° C, in pri opravilih, pri katerih je z ozirom na posebne razmere zdravje tam zaposlenih oseb v večji meri v nevarnosti, tako n. pr. v delovnih prostorih, kjer se razvijajo škodljivi plini ali škodljiv prah, kakor sploh pri opravilih, ki so jim lahko v kvar.

K nočnemu delu, t. j. med 8. uro zvečer in 5. uro zjutraj, se mladostni delavci moškega spola praviloma ne smejo dopuščati. V obratih, kjer se dela v dveh dnevnihi šihth, smejo ostati delavci moškega spola do 11. ure ponoči pri svojih opravilih.

Delavke vsake starosti nad 14. letom se smejo uporabljati samo na dnevu — porodnice šele 6 tednov po porodu.

Delavk se v nočnem času, t. j. od 8. ure zvečer do 5. ure zjutraj, ne sme zaposliti.

V obratih, kjer se dela v dveh dnevnihi šihth, se sme začetek nočnega počitka pri delavkah, ki so prekoračile 18. leto, nastaviti na 9. uro zvečer.

Kolikor se tiče delavk, se smejo izjeme v zmislu § 3., odst. 2. zakona z dne 21. junija 1884., drž. zak. št. 115, dovoliti edino za žene in dekleta, ki so prekoračile 18. leto, in pod pogojem, da traja nočni počitek najmanj 11 ur.

§ 4. Rudniško vodstvo si pridržuje sprejemanje onih oseb, katerih uporaba se mora rudarsko-oblastveno potrditi ali ki se morejo izkazati z izpričevalom usposobljenosti, to so pazniki, strojniki in kurjači. Tudi ti ljudje se sprejemajo samo, če imajo delavske knjižice, in se morajo dati pred sprejemom zdravniško preiskati.

Razvrstitev rudniškega osebja.

§ 5. Rudniški uslužbenci se delijo na sledeče razrede:

- I. pazniki;
- II. a) jamski delavci: kopači, učni kopači, profesijonisti, vozači in drugi jamski delavci;
- b) naddnevni rudarji: naddnevni delavci, razkrivači, delavke;
- c) topilniški delavci.

Obveznosti delavcev.

§ 6. Vsak delavec je

1. dolžan, da točno in brez ugovora izpolnjuje rudarsko-policijske predpise, ukaze rudniških uradnikov in paznikov ter se vede dostojno proti vsem predstojnikom;

2. dolžan, da se v svoji službi vzdržuje vsake nepremišljenosti, lahkomiselnosti in nagajivosti, da pazljivo in previdno, trezno in s preudarkom odvrta nevarnosti in škodo od sebe in drugih, kakor tudi od rudnika, tam pa, kjer tega sam ne more ali ne sme storiti, ali kjer ni nevarnost v odlašanju o opaženih dogodkih, ki utegnejo ogrožati, oziroma škodovati, takoj obvestiti najbližjega predstojnika;

3. dolžan, da brez odlašanja pomaga pri nezgodah ponesrečencem, po lastnih močeh sodeluje pri rešitvi istih in skrbi, da se take slučaje kakor hitro mogoče naznani najbližje se nahajajočim paznikom; nadalje pri presojevanju in preiskovanju teh dogodkov na stavljena vprašanja govoriti čisto resnico in ničesar ne zamolči;

4. dolžan, da naznani vsako nalezljivo bolezen pri rudniku zaposlenih ali njihovih svojcev, o katerih to zve;

5. dolžan, da osebno javi, in sicer nemudoma in o vsakem času, neposrednjemu predstojniku lastne bolezni in poškodbe, slednje če so še tako malenkostne, v slučaju pa, da je zadržan, sporoči po zanesljivem selu, sicer pa, ako nima dopusta ali ni drugače iz tehtnih vzrokov zadržan, prihaja vedno v predpisanem času k rudniku, pravilno opravlja svoje šilte, se pokori obstoječim kontrolnim naredbam in vsako njemu izročeno delo izgotovi marljivo, previdno in vestno pa danem navodilu;

6. dolžan, da v slučaju potrebe tudi prime za vsako drugo delo, ki sicer ne spada v njegov delokrog, naj bo v jami ali zunaj jame, se dá premestiti s svojega na vsak drugi delovni kraj, nasprotno pa, da ne sme brez dovoljenja svojega predstojnika niti odkazanega mu dela drugemu izročiti niti svojega šihta z drugim zamenjati;

7. dolžan, da se strogo drži predpisanih potov, določenih za vhod in izhod, se ne poslužuje prevoznih naprav, ki niso dovoljene, in ne hodi v prostore, kamor ga njegov poklic ne vodi;

8. dolžan, da ravna z vso rudniško lastnino previdno, pazljivo in varčno, ne sprejema brez dovoljenja obratnega vodje za opravila v rudniški službi nikakih daril, in material, ki ga dobi proti plačilu, ne prodaja, temveč uporablja edino v predpisane svrhe;

9. dolžan, da se na rudniku in rudniških potih dostojno obnaša, se razume s tovariši, sluša pouke starejših in izkušenejših, mlajše pa poučuje in odvrta od prestopkov rudarsko-policijskih odredb;

10. dolžan, da se na rudniku zdržuje žganja, ne prodaja tovaršem žganih pijač in se v rudniških stanovanjih in spalnicah pokori od rudniškega vodstva izdanemu hišnemu redu;

11. dolžan, da ne vodi tujih ljudi brez dovoljenja obratnega vodje v rudniška poslopja ali v jamo;

12. dolžan, da vse pritožbe in prepire, ki so v zvezi s službenim razmerjem, predno se vloži morebitna tožba, mirno prednese svojemu neposrednjemu predstojniku, in če se pritožba tiče tega samega, obratnemu vodji.

Dolžnost paznikov.

§ 7. V § 6. navedene obveznosti delavcev veljajo v povečani izmeri tudi za paznike, ki naj stremijo za tem, da dajejo moštvu dober zgled s spoštovanjem in ubogljivostjo napram nadrejenim z mirnim nastopom ter tovariškim medsebojnim sporazumevanjem napram podrejenim, nadalje s pridnostjo in neoporečnim vedenjem v in izven službe, kakor sploh s poštenostjo in treznostjo.

§ 8. Pazniki imajo zlasti dolžnost, da odkazujejo posameznim delavcem dela, šihte, da nadzorujejo delo, in tam, kjer to nevarnost dela ali pravilna tehnična in racijonelna izvršitev zahteva, delavcem pomagajo z navodili in poukom.

Oni morajo predstojnikom v vsakem času poročati resnico, točno izpolnjevati prejeté ukaze, skrbeti, da delavci njih povelja natančno izvrše in vestno in točno opravljajo izročena dela gospodarsko-administrativne službe.

§ 9. Pazniki imajo nalogo, da neposredno nadzorujejo vsa dela in obratne naprave v njim podrejenih obratnih panogah. Oni so v svojem delokrogu napram obratnemu vodji odgovorni za varnost v obratu in ohranitev rudniškega imetja in tudi upravičeni, ako preti nevarnost in se predstojnika ne more pravočasno dobiti, samostojno ukreniti, kar je potrebno za varnost in rešitev.

§ 10. Posebne dogodke pri obratu, prestopke službenega reda ali obratnih predpisov mora paznik javiti v nujnih slučajih takoj, sicer pa po preteku šihta rudniškemu vodji ali njegovemu namestniku.

§ 11. Paznikom je strogo prepovedano od delavcev sprejemati darila, izposojevati si denar ali taiste brez naročila rudniškega voditelja uporabljati za zasebna opravila.

Vstop in premeščanje v delavske vrste.

§ 12. Delavce uvrščuje v določene delavske vrste in jim določa šihtno plačo rudniški vodja.

§ 13. Delavec, ki za vrsto, v katero je bil uvrščen, nima potrebnih zmožnosti, se sme prvega službenega meseca premestiti kar naravnost v nižjo vrsto, pozneje pa 14 dni po storjeni napovedi.

V višje vrste premešča po potrebi rudniški vodja.

Šiht.

§ 14. Šihtna doba jamskih paznikov, jamskih in vseh nadnevno zaposlenih delavcev traja na dan 8 ur ali 48 ur na teden. Šihtne tretjine so od 6. ure zjutraj do 2. ure popoldne, od 2. ure popoldne do 10. ure zvečer in od 10. ure zvečer do 6. ure zjutraj.

Začetek šihtha se računa po času vhoda in konec šihtha po času končanega izhoda.

Mladoletnim delavcem se dovoljujeta razen tega v vsakem šihthu še po dva polurna odmora, ki sta tako nastavljena, da čas nepretrganega dela ne znaša več kot štiri ure.

§ 15. Začetek in konec šihthne dobe in odmorov se mora objaviti v rudniški zbiralnici z lepaki, ki so rudarskooblastveno odobreni.

Pred šihthom prečita službujoči paznik moštvo, ki je prišlo na delo.

Kdor prečitanje zamudi, se mora pred začetkom delovnega časa zglediti pri službujočem pazniku, sicer izgubi pravico napraviti šiht.

§ 16. Ob nedeljah delo v rudniških obratih počiva. Izvzeta so samo ona dela, ki se jih po svoji naravi ne sme prekiniti ali katere se more le takrat opraviti, ko obrat stoji, n. pr. vzdrževanje vode, zračenje, obrat topilnih, pražilnih in koksnihi peči, jamske straže in dela v tekočem pesku in prsti, dalje snaženje jame in vzdrževanje naprav v jami in zunaj jame, slednjič z dovoljenjem rudarske oblasti tudi neodložljivo nakladanje.

Nedeljski počitek se ima pričeti najkasneje v nedeljo ob 6. uri zjutraj, in sicer istočasno za vse moštvo in traja celih 24 ur.

Mladostnim delavcem, ki se jih je v zmislu določil paragrafa 1. zakona z dne 21. junija 1884., št. 115 splošnega drž. zak., poklicalo k nedeljskemu delu, se ima dovoliti v nadomestilo za odpočitek en dan prihodnjega tedna.

§ 17. Če je življenje, zdravje ali imetje v veliki nevarnosti, je vsak delavec primoran, delati na ukaz svojega predstojnika čez redni delovni čas, in sicer tudi ob nedeljah.

Mladostnim delavcem delo čez določeni čas nalagati ni dopustno.

Če je življenje, zdravje ali imetje v veliki nevarnosti, se smejo mladostni delavci čez določeni delovni čas, oziroma ponoči uporabljati, toda samo v slučaju, da za ta opravila ni dobili odraslih ljudi in da je delo primerno močem v to določenih mladostnih delavcev.

§ 18. Vobče se sme delovni čas izjemoma podaljšati:

- a) Pri panogah obrata, ki morajo po bistvu posla ali zaradi javnega interesa delati brez prestanka. V teh primerih se morejo, da se zagotovi redna izmena delavskih skupin, zavezati samo moški delavci čez 18 let, da v razdobju treh tednov največ enkrat delajo 16 ur, vštevši običajni (z zakonom, naredbo ali pogodbo) določeni odmor. Takim delavcem gre v razdobju treh tednov enkrat odmor popolnih 24 ur, ki se ne všteva v tedenski odmor.
- b) Če nastopi nepričakovana potreba, ki se ne pojavlja perijodično, da se v obratu odpravijo zapreke neoviranemu delu. V takih primerih je rudniški vodja obvezan, da v roku 24 ur prijavi pristojnemu okrožnemu rudarskemu uradu, kdaj je nastopila ovira v rednem poslovanju in kdaj je prestala.
- c) Pristojni okrožni rudarski urad more na prošnjo rudniškega vodstva v interesu boljšega preskrbovanja dovoliti, da se za posamezne oddelke obrata podaljša začasno delovni čas največ na deset ur dnevno ali na 60 ur tedensko.

§ 19. Za mladostne delavce moškega spola more rudarska oblast dovoliti izjeme tičočih se določb, ako se dokaže z izpričevalom javnega ali kakega drugega zdravnika, ki ga je določil na zahtevo rudniškega podjetja okrožni rudarski urad, da opravilo, ki je v zdravniškem izpričevalu natančno označeno in se naj mladostnemu delavcu naloži, ne utegne škodovati telesnemu razvoju istega. Ako so se na podlagi takega izpričevala odkazala mladostnim delavcem nočna opravila, se morajo šiti tako razdeliti, da se ti delavci v nočnih in dnevnih šitih izmenjavajo najmanj po enkrat na teden.

§ 20. Pri delavkah se sme dovoliti nadšihite samo za delavke nad 18 let, in sicer največ za 40 dni v letu, pod pogojem, da znaša nočni počitek najmanj 10 ur. Začetek nočnega počitka se v teh primerih lahko nastavi na 10. uro zvečer.

§ 21. Za delo, ki traja čez 8 ur, odnosno čez 48 ur na teden, se mora plačevati najmanj 50 % več nego za delovne ure normalnega delovnega časa.

Pri akordantih se smatra za plačo normalne delovne ure osem-inštirideseti del skupne tedenske mezde.

Dopust.

§ 22. Za dopust se prosi potom neposrednjega predstojnika pri obratnem vodji. Delavci, ki se jim je dovolil dopust, da zadoste svojim vojaškim dolžnostim, so primorani, javiti se najkasneje tekom enega tedna po končani vojaški službi ter predložiti svojo vojaško knjižico. Ostali dopustniki, kakor tudi vsi, ki so bili odpuščeni za gotovo dobo zaradi pomanjkanja dela, motenega obrata i. dr., se morajo zglasiti najkasneje tistega dne, ki ga je določilo rudniško vodstvo.

Kdor se po dopustu ne javi na označeni način, izgubi pravico do nadaljnjega dela pri rudniku.

Vdinjanje delavcev.

§ 23. Delo se plačuje po šihtih (temeljna plača, gosposki šihti) ali pa pogodbeno po merskih, utežnih ali kosovnih enotah.

Pogodbeno (akordno) delo sprejemati je dolžan vsak delavec.

§ 24. V akordni plači so zapopadeni izdatki za material, priprave in orodje ter normalno zavarovanje delovnega kraja.

Svečavo in orodje daje delavcem rudniški podjetnik brezplačno; za poškodbe delovnih pripomočkov je delavec odgovoren le v slučaju krivde.

Strelivo in drugi delovni pripomočki, ki jih daje rudniški podjetnik delavcem proti vračunjanju pri plači, se zaračunavajo delavcem po lastni ceni. O množini in ceni zaračunanega streliva in drugih delovnih pripomočkov se obvešča delavec za vsako plačilno dobo v plačilnem listku.

§ 25. Pogodnino (akord) sklepa z delovsko skupino obratni vodja ali njegov namestnik vedno za 14 dni pred začetkom dela. Pogodnino določati za daljšo ali krajšo dobo ali za kako določeno delo je dovoljeno.

Ako se pogodnina pri nadaljevanju dela v istem delovnem kraju ni pravočasno določila, je delavec upravičen zahtevati, da se zračuna njegova plača po akordnih postavkah, ki so bile za isti kraj v prejšnji pogodninski dobi veljavne.

Akordne postavke, ki so se ustmeno sklenile z zastopnikom skupine, veljajo za vso delavsko skupino. Iste se razglasi z

lepaki v rudniški zbiralnici najkeseje tretji dan vsakokratne plačilne dobe.

§ 26. Delavske skupine sestavlja, vpoštevaje kolikor mogoče želje posadke obratni vodja ali njegov namestnik. Isti imenuje tudi predelavca (vodjo skupine).

§ 27. Akord se med akordno dobo za en in isti kraj ali za eno in isto opravilo ne izpreminja v škodo delavcu.

Ni sicer izključeno, da se akordne postavke med akordno dobo poviša ali izpremeni, vendar velja to, če se ni kaj drugega dogovorilo, le za bodoče opravilo in ne za že izvršeno delo.

§ 28. Akord velja tudi za delavce, ki so vstopili tekom akordne dobe v skupino; preneha pa, če nadaljevanje dela iz varnostno-policijskih ali obratnotehničnih vzrokov ni dopustno.

§ 29. Akordno delo običajno odmerja, ako se odmera ne vrši neposredno koncem dotičnega dela (pri tesarskih delih, zaključanju odkopov itd.), koncem vsake plačilne dobe v navzočnosti najmanj enega pri skupini udeleženega delavca, ki je priča pravilne odmere in ki mora poznati akordne postavke, mero in izven pogodnine storjena postranska dela, obratni vodja ali njegov namestnik.

Zaključek akordnega obračuna se naznani akordnemu seznamu najkeseje tretji dan po preteku akordne dobe.

Pritožbe zaradi nepravilne ali napačne odmere akordnega dela ali obračuna se mora prijaviti tekom dveh dni po razglasu obračuna.

§ 30. Kjer se je pogodilo na vozičke (hunte) ali težo (stote), se razglašča število in vrsta voz, ki so jih oddali posamezni kraji v šihstu, vsak dan pismeno na ta način, da izve delavec brez težkoč rezultat tekom prihodnjih 24 ur.

Množina proizvodnje se zaračuna koncem plačilne dobe za vsak obratni kraj po številu oddanih voz.

Ugovore zoper pravilnost zapisanega števila se mora podati vsak dan takoj po prečitaniu.

§ 31. Za razdelitev zaslužka med delavske skupine se vzame za podlago šihstna plača in število napravljenih šihstov vsakega udeleženca.

§ 32. Pri premalo ali proti predpisom naloženih voznihi posodah se zaračunava njih vsebina pri določitvi zaslužka, kolikor odgovarja predpisom.

§ 33. Plača se zaračuna v kronski veljavi na podlagi šihstnih knjig ter akordnega seznama, ki se da delavcem na znanje.

Izplačujejo se pazniki prvega vsakega meseca, delavci 14dnevno, in sicer vsak drugi ponedeljek, začeni s prvim ponedeljkom vsakega leta. Zadnja plačilna doba se konča koncem leta, tudi če je krajša od 14 dni.

Izplačuje se v gotovini.

Pri izstopu iz službe se zaslužek takoj izplača.

Čas, ki se potrebuje za izplačevanje, se vračuna vedno v šihtho dobo.

Predujmi se ne dajejo.

§ 34. Vsak delavec je primoran priti, če mogoče, osebno po plačo. Ako je prejemnik plačila zadržan, ima uradnik podjetja pravico (ne dolžnost) izročiti plačilo pooblaščenču, ki se mu zdi v to zadosti legitimiran, in ki mora prejem pismeno potrditi.

§ 35. S tem, da se denar vzame z mize, se prizna, da je denar pravilno odštet.

§ 36. Pri izplačevanju dobi vsak prejemnik plačila na svoje ime se glaseč plačilni listek, ki vsebuje število gosposkih in akordnih šihtov z dotično šihtno plačo, ves zaslužek, odbitke, zlasti množino in ceno zaračunanih razstrelil in drugih delovnih pripomočkov, in slednjič ostanek plače, ki se ima izplačati v gotovini.

Od plače se odtegne samo prispevke k pokojninski in bolniški blagajni ter rudarski zadrugi, globe, dogovorjeno plačilo za rudniško stanovanje in zemljišče ter za lastno ceno posameznemu delavcu dane delovne pripomočke.

§ 37. Pritožbe zaradi napačno izračunane plače je javiti na plačilnemu dnevu sledeči delavnik obratovodji.

Pravdna pot je dovoljena šele po rešitvi pritožbe.

§ 38. Delavci, ki delajo v akordu in stopijo bodisi na lastno zahtevo ali vsled kazni brez odpovedi iz dela, dobijo svojo plačo v gosposkih šihtih in nimajo nobene pravice do morebitnega večjega zaslužka; zadnji pripade delavski skupini.

Disciplina, krajevni delavski odbor.

§ 39. Delavstvo rudnika zastopa v njegovi celoti pri podjetju v zmislu § 64. štatuta rudarske zadruge sestavljeni krajevni delavski odbor. Ta je pozvan, želje in pritožbe, bodisi vsega delavstva skupno, bodisi le dela taistega, ki se tičejo službene pogodbe, drugih delovnih določb, varnosti in blagra delavcev in

njih svojcev, naznaniti podjetniku, njega namestniku ali obratnemu vodji.

§ 40. Disciplino pri rudniku vzdržuje obratni vodja ali njegov namestnik.

Obratni vodja določi kazni za prestopke tega službenega reda samostojno ali na nasvete paznikov, vpiše brez odloga ime kaznovanega, dan in vzrok kazni, v kazenski zapisnik in dá o tem obvestiti kaznovanega tekom nadaljnjih 24 ur.

§ 41. Želje in pritožbe naj prijavi vsak delavec osebno in samo zase pri obratnem vodji.

Redovne kazni.

§ 42. Prestopki tega službenega reda se kaznujejo ne glede na posledice ovadbe kazenskemu sodišču in ne glede na to, da se mora storjeno škodo vedno povrniti:

1. z ukorom;
2. z globami;
3. z degradacijo;
4. z odpustom.

Kazen določi in naznani kaznovanemu obratni vodja.

Vse globe pripadejo bolniški blagajni bratovske skladnice. Prisojene kazni se vpišujejo v kazenski zapisnik.

Ukor, to je ostra graja z opozoritvijo na posledice pri ponovnem kršenju dolžnosti, se daje pri manjših prestopkih in še nekaznovanim osebam.

§ 43. Globe se nalagajo po razmerju krivde, dalekosežnosti in ponavljanja prestopka ter plače paznikom v znesku od 10 do 100 K, sicer pa od 10 do 40 K.

§ 44. Z degradacijo se kaznuje trajno zanemarjanje dolžnosti, ki so v zvezi s službenimi, oziroma delovnimi določbami.

§ 45. Z odpustom se kaznuje v slučajih, ki so navedeni v § 45. A. Za eno in isto kaznivo dejanje se ne sme prisoditi dveh v tem službenem redu določenih kazni.

Izstop. — Odpust.

§ 46. Delovno pogodbo sme vsaka stranka razveljaviti šele po 14dnevni odpovedi.

Ako se mora zaradi elementarnih dogodkov, motenja obrata, nedostatnega spečavanja in sličnih vzrokov popolnoma ali deloma

praznovati šihte, nimajo delavci pravice zahtevati za izgubljene šihte odškodnine, vendar pa so upravičeni brez odpovedi priglasiti izstop iz službe, če se je praznovalo tekom osmih en za drugim sledečih dni skupaj več kot tri šihte.

To pravico, delovno pogodbo takoj razveljaviti, ima delavec tekom osmih dni po preteku tretjega šihta, ki ga je praznoval.

§ 47. Za izstop pazniškega osebja velja, če se ni dogovoril daljši rok, trimesečna odpoved na prvega v mesecu. Odpoveduje mu rudniško vodstvo.

Delavcem odpoveduje rudniški, oziroma obratni vodja; odpoved se daje na znanje v rudniški zbiralnici ustmeno ali pismeno.

Ako ima rudniški podjetnik ali kaka druga oseba od paznika ali delavca kaj terjati, se izstop iz službe zaradi te terjatve ne sme zabraniti.

§ 48. Brez odpovedi sme razveljaviti delovno pogodbo takoj, in sicer:

A. Podjetje:

če je delavec ali paznik:

1. pri sprejemu prevaril podjetnika z napačno ali ponarejeno delavsko knjižico ali izpričevali, ali ga spravil v zмотo glede že obstoječega in zanj istočasno obveznega delovnega razmerja;

2. če je bil spoznan nezmožnim za pogojeno delo;

3. če se vda pijančevanju in če je bil zaradi pijanosti ponovno brez uspeha posvarjen ali že predkaznovan;

4. če je kriv tatvine, tatvine napram tovarišem, poneverbe ali sploh kaznivega dejanja, ki ga napravi nevrednega zaupanja rudniškega posestnika;

5. če izda poslovne ali obratne skrivnosti ali če se peča brez dovoljenja rudniškega posestnika s postranskim poslom, ki se ne ujema z njegovo službo pri rudniku;

6. če samovoljno zapusti delo ali dosledno zanemarija svoje dolžnosti ali zapeljuje ostale delavce k neubogljivosti, kljubovanju proti rudniškemu posestniku, k nerednemu življenju, nenravnostnim ali protipostavnim dejanjem;

7. če je kriv tujega razžaljenja časti, telesne poškodbe ali nevarne grožnje zoper rudniškega posestnika, rudniške uradnike ali delavce in če ravna navzlic prejšnji posvaritvi neprevidno z ognjem ali lučjo;

8. če ima nalezljivo bolezen ali če postane po lastni krivdi nezmožen za delo;

9. če mora za več nego 14 dni v zapor;

10. če spravlja namenoma ali skrajno malomarno z dejanji ali opustitvami življenje ali zdravje drugih oseb v nevarnost ali take pregreške drugih prikriva.

B. Delavec ali paznik:

1. če postane za nadaljevanje dela telesno nesposoben ali če more dokazati, da bi utegnilo nadaljevanje dela škodovati njegovemu zdravju;

2. če rudniški posestnik ali njegov namestnik z delavcem (paznikom) ali njegovimi svojci grdo ravna, jih hudo žali na časti ali če napeljuje delavca ali njegove domače k nenravnostnim ali protipostavnim dejanjem;

3. če podjetništvo delavcu ali pazniku na plačilni dan neupravičeno prikrajša pogojeno plačo ali prekrši druge bistvene pogodbene določbe;

4. v slučaju zadnjega odstavka § 43. tega službenega reda;

5. če rudniškemu posestniku ni mogoče ali če se brani, dati delavcu (pazniku) zaslužek ali če ga pusti več kot tri delavnike zaporedoma praznovati, ne da bi mu dal plačilo.

§ 49. Če se delovno razmerje takoj brez odpovedi prekine, se mora na zahtevo povedati vzrok.

Napram delavcem, ki so delo protipostavno zapustili, si pridržuje podjetje terjatev povračila s tem povzročene škode.

§ 50. Pri izstopu iz dela mora dati delavec tiskovine, ki so mu bile pri nastopu dela izročene, nazaj ali pa plačati za vsak komad 2 K, izroči se mu pa zopet njegova delovna knjižica, izpolnjena s črnilom v razpredelih, ki se tičejo službenega in delovnega razmerja, podpisana od obratnega vodje ter potrjena od krajevnih policijske oblasti.

§ 51. Vsakemu delavcu, ki pravilno izstopi, izda obratni vodja na zahtevo razen tega izpričevalo o načinu in času zaposlenja, isto sme tudi vsebovati ocenitev npravnosti in vrednosti delavčevega delovanja, vendar ne delavcu v kvar.

Kolek za to izpričevalo mora preskrbeti delavec sam.

§ 52. Pri rudnikih se vodijo knjige za moštvo in sezname mladostnih delavcev, ki morajo vsebovati ime, starost, stanovanjske te oseb, ime in stanovanjske njihovih staršev in varihov, dodeljeno opravilo, začetek in konec delovnih šihov in dovoljenih odmorov, potem čas vstopa in izstopa, dalje če so se dovolile

izjeme tudi te, razen teh kazenski zapisnik, kamor se mora vpisovati prestop, naložena kazen, pri globah tudi znesek in dan vplačila.

§ 53. Vse pri imenovanem obratu zaposlene osebe so v zmislu § 211. obč. rud. zak. primorane pristopiti k bratovski skladnici.

Predstoječemu službenemu redu se pritruje.

K n a p o v ž e, dne 10. aprila 1922.

Delavski zastopniki:

Anton Bernik s. r.

Janez Bukovec s. r.

Mihael Glaesener s. r.

Rudolf Janez s. r.

Kot ravnatelj in pooblaščenec rudarske družbe „Knapovže“ za pridobivanje svinčene, srebrne in živosrebrne rude v Medvodah pri Ljubljani:

Inž. Miroslav Ehrmann s. r.

Štev. 981 de 1922.

Predstoječi službeni red se rudarsko-oblastveno odobri.

Okrožni rudarski urad v Ljubljani

dne 19. aprila 1922.

Inž. Pehani s. r.

predstojnik.

COBISS 2042x00

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000438737

